

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÓDICH CATALANISTA

Any 4.—Núm. 155.—Dissapte 25 de Juliol de 1903.

LO QUE VOLÉM

«Volém la llengua catalana ab carácter oficial y que sian catalans tots los que desempenyin càrrechs públichs: volém Corts catalanas, no sols per estatuir nostre dret y lleys civils sino tot quant se refereixi á la organisiació interior de nostra terra: volém que catalans sian los juegues y magistrats y que dintre de Catalunya's tallin en última instancia los plets y causas; volém ser àrbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions y impostos, y volém, en fi, la facultat de poder contribuir á la formació del exèrcit espanyol per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa y estableint que la reserva regional fòrsova presti servy tan sols dintre Catalunya.» (Del manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897).

Lleó XIII

La mort de Lleó XIII ha portat una conmoció grandíssima a tota la cristiandat. Encara que previst lo desenllàs, ja per l'avansada edat del Papa, ja per la llarga sèrie de dies que estava lluitant entre la vida i la mort, això no obstant quan ha vingut la trista notícia ha prouït una sensació profunda y aclaparadora.

Lo Papa, despuntat per la revolució de la sobirania temporal, no ha pogut ésser desposseït de la realesa espiritual que'l constitueix en rey de les ànimes, senyor de les intel·ligències y dominador dels cors de milions de creients, que viuen desparramats per tot lo món y que li rendeixen lo més viu homenatge.

Lo Pontificat, símbol de l'institució més alta y més glòria que han vist jamai los segles, extén a totes les generacions la més benèfica y la més consoladora influència. No's fa respectar per la potència de sos exercicis, ni per la forsa destructora de les armes, sinó per l'exèlencia de son origen, per la constant assistència d'un poder sobrenatural en son desenrollo, per la sabiesa de sus doctrinas, per la pureza de sa moral y per les excelsas virtuts, dels que l'ocupan en lo decurs de l'història.

Qui ha deixat de veurer en Lleó XIII una figura sobrehumana, un centinella expert que anava avisant y donant la veu d'alerta a las societats quan algú perill las amenissava? Qui no ha reconegut en Lleó XIII al conceller dels reys, al tutor dels pobles, al pare dels pobres y al defensor de las classes obreras? Qui no ha admirat sobremanera que un vellet gairebé centenari, sense soldats que'l defensin, ni riquesas que l'ennobleixin, hagi pogut rendir a tots los grans y potents de la terra, obtenint de tots ells un testimoni de veneració, de respecte y de la més admirable deferència?

Las obras de Déu no van com las obres dels homes, ni necessitan tants puntuals para sostenir-se, ni tantas estratègias para engrandir-se, ni tants recursos per propagar-se.

Lo pontificat de Lleó XIII brillarà en l'història de l'Església com un astre de primera magnitud y en tots los de la seva època hi figurarà son nom com lo d'un àngel tutelar, com lo d'un aura vivificadora, com lo d'un sol que ilumina y com lo d'una provïdència que vetlla per la prospeitat, per la salut y per lo benestar de tots los pobles.

Preguem ara perquè Déu depri a l'Església un Papa que estigui a l'alçada de les circumstancies, que en las gravíssimas necessitats en que's troben los pobles y que en la falta d'orientació que per tot regna pugui marcar las dresserias que'n han de condur a felís terme. Ningú dubta que en totes las nacions hi ha planejats problemes d'una trascendential importància y que'l pervindre presenta punts d'una obscuritat esglaçadora: tothom regoneix que's polítics que s'han imposat la tasca de dirigir als pobles són molt curts de vista y molt llargs d'ambicions y d'egoïsmes, lo que justifica més las malas que tenim tots de que pugui sortir del Vaticà una llum més pura, una paraula més veritable que illescèptics.

Preguem, donchs, per l'etern descans de Lleó XIII y per lo felis acert en l'elecció del Papa que ha de succeir en carrech tant enllairat y tant important.

Ministeri catalanófobo

Lo resultat de la darrera crisis portarà sens dubte y en plazo breu trastorns d'importància en la vida del país. Deixant apart lo que a las institucions monàrquicas puga interessar, perquè no som nosaltres los encarregats de defensarlas, ni d'ataclarlas, cal fixarre únicament la trascendència que pel Catalanisme entraña la significació d'algunes de las personas que vesteixen avuy l'uniforme de ministre. Puig si hem convingut que'l Catalanisme és una de las fòrzes menys despreciables que s'agitan en la política espanyola, tot allò que d'aprop o de lluny ab ell se relaciona, ha d'interessar y pot portar conseqüències dignas d'estudi pels homes pensadors y serios.

Presideix l'actual Ministeri en Villaverde, l'hissendista *nivellador*, contrari decidit dels concerts econòmics, de las zones neutrals y ports frànchs, es a dir, de tot allò que representa per l'Estat merma d'atribucions, encara que en últim resultat se tradueixi en un augment real o un desenrotlló progressiu de la riquesa pública. No li parleu de descentralització ni d'autonomia administrativa. Per en Villaverde no hi ha altre dogme que'l de l'intangibilitat de l'hisenda pública, intangibilitat que no es obstacle pera que en lo nostre país visquin y campin tantas empreses arrendatarias d'impostos, tants monopòlis y privilegis de totas menes que xuclan al pobre contribuent la poca sanch roja que l'Estat li deixa.

Ab tal president, la figura del Minister d'Obras públicas, en Gasset, prén també remarcable relleu. En Gasset, l'amo, inspirador y redactor tot en una pessa del periòdich madrileny *El Imparcial*, que tantas campanyas difamadoras y indignas baix tots conceptes ha realisat contra la nostra Terra, no hi podia faltar en un ministeri que, molt nos equivoquem, o hi d'exercir sa perniciosa influència principalment dintre de Catalunya. L'actual ministre d'Obras públicas ha intentat diferents vegadas concitar los odis de las regions espanyolas contra Catalunya, ha pretendut arruinar lo nostre comers, matar la nostra industria, en una paraula, secar las fonts d'ahont raja més de la tercera part de lo que béu lo presupost de l'Estat espanyol. Es segur que'l seu enllairament al ministeri, dèu haver sigut per motius de agraiament.

Però com si no n'hi hagués prou ab aquests dos personatges pera marcar la significació y propòsits del nou ministeri, nos trobem la cartera de Gracia y Justicia ocupada pel senyor Santos Guzmán, un advocat de l'Habana que vā fer ploure y tronar a Cuba, essent quefe d'aquell partit espanyol incondicional que, ab las seves exageracions contra's autonomistas cubans y contra tota reforma verament liberal y descentralizadora a Ultramar, tant contribuí a la pèrdua de las colonies y a la vergonya del tractat de París.

Esméntats aquests fets, cal apuntar còm serán tractadas pel nou ministeri las aspiracions de Catalunya y las personas y corporacions que dintre d'ella s'afanyan pera propagar los ideals autonomistas?

La nota característica del Ministeri Villaverde, serà l'intransigència, l'autoritarisme, l'absolutisme més desenfrenat. En lo polítich la fórmula absorvent y centralizadora pesarà encara més que avuy en los principis y en los procediments. En l'ordre social, la tendència socialista que de fà molt temps se dibuixa en la governació de l'Estat espanyol, se reforçarà cada vegada més. En lo militar, lo servey obligatori y la construcció de l'esquadra serán dues reformas que aplaudirán fins los republicans, per lo que tenen de demo-

cràticas y convenientes pels interessos del poble.

Devant d'això, que és precisament tot lo contrari de lo que vol Catalunya, que està en oberta oposició ab lo nostre caracter y ab la manera d'apreciar la política espanyola, vègim si'l Catalanisme no n'haurà de rebre las conseqüències, puig que a l'oposició dels principis que sustenta s'hi ha d'afegeir l'odi personal que li tenen la majoria dels ministres de l'actual situació y principalment los tres que havém esmentat.

Preparèm-s, donchs, a sufrir un'altra època de persecució. Després d'una temporada de relativa calma, torna a ennuvolarre el cel y presentar senyals de pròxima tempesta. Estem avisats y tenim per segur que las persecucions que sufreixen las nostras idees serán la mellor regor pera que creix robust y sá l'arbre de la Pàtria.

La prempsa política

Nosaltres que professèm un culte exagerat per la veritat, que mirém amb simpatia tota c'asse de manifestacions políticas per contraries que siguin a la nostra manera de pensar mentrens siguin producte de la bona fe, sentim una llàstima profonda, un desprecí gran contra las campanyas inmorals de la prempsa política espanyola de tots los colors, aquesta prempsa que no viu més que de la intriga, de l'embruixament del poble, y que obra sempre passionalment desconeixent en absolut lo que són uns ideals polítics pro'fessats ab dignitat. Es trist lo haverho de dir, però la prempsa espanyola més que la d'altres nacions d'Europa no ha complert mai la seva missió, essent una de las causes principals de la nostra decadència, de la nostra ignorància y del malestar que avuy domina, signe seguríssim d'una pròxima descomposició.

La prempsa espanyola entonant alabansas a unes glòrias més fictícias que reals, enganyava estúpidament al poble y obligava al govern espanyol a declarar la guerra a la poderosa república del Nort d'Amèrica, aquella guerra que fou lo desastre més gròs que han vist los segles. No haventni encara prou ab las desfetes que han debilitat moral y materialment lo poder de l'Estat, la prempsa espanyola moguda per egoïsmes y fent com qui somnia victorias impossibles, nos parla cada dia de novas conquestas, de nous quixotismes, com si aquelets no fossin la causa de la pèrdua completa de tot sentit polítich, econòmic y moral. Res que pugui ésser un poch de benefici per las classes contribuents del país, res que estiu'm al treball, a l'estudi, a seguir las corrents de civilisació y progrès; la qüestió és que las empreses fassin lo seu benefici, que governi avuy en Pere y demà en Berenguera, perquè aixòs convé pels seus fins particulars, y que aquelets quants senyors mancats d'ilustració y de dignitat puguin anar disposant dels nostres interessos a ciència y paciència de tot lo poble.

Cada quefe de partit té'l seu periòdich subvencionat pel govern perquè en certas ocasions li guardi las consideracions y miras que li convinguin. Los quefes de menys categoria, també tenen los seus diàrets que portan generalment una vida més morta, més lènguida, però que compleixen sempre fidelment los manaments de l'amo, adulan la seva obra patriòtica, forman aquests periodistas com alacayos, ab l'esquena blincada en días de gran ceremonial al costat de l'excentrism, un senyor que sempre disposa de gran influència en los alta centres polítics de la cort. Y al costat de la prempsa política de major o menor circulació, altres periòdichs molt independents, que inicien campanyas terroríficas, que anatemisan tota classe d'inmoraltats,

que abominan de tota mena de crims y vícis, però que arribades las ocasions oportunes així com las seves columnas están a disposició del primer que vulgui plantar un insult y rebregarhi una honra, també veneu los seus homes llurs conciències embrutidas.

Y vetaquí la causa de tots los nostres mals, la falta de sentit comú en las grans masses socials, lo mateix las de dalt que las de baix. Lo nostre poble mancat d'ilustració perquè lo Estat no s'ha cuidat mai d'ilustrarlo, impresionable fins a l'exageració com altres rassas del mitjà de Espanya, no posseeix la sanch freda y reflexió dels pobles del nort. Aqueix poble nostre, civilisat tan sols per la superficie, però que en lo seu fons guarda encara restos remarcables de l'home primitiu, se deix impresionar ab una facilitat assombrosa per las coses més insustancials estampadas en lo primer periòdich que li vé a mà. La prempsa viu de l'ignorància y per comptes d'ésser una manifestació de cultura, de moralizar y ilustrar la societat, ja que és aqueix lo seu fi, si que compleixen ab exactitud los periòdichs d'altres països del món, especialment en los de rassa anglò-saxona, contribueix y fomenta l'ignorància, l'erro y tots los vícis socials.

Per lo que's refereix al catalanisme, és l'enemic més gròs que té dins y fora de Catalunya. Los periòdichs han desorientat l'opinió pública, nos han presentat com enemics d'Espanya, han demanat al govern tota classe de mides repressives fins a lograr l'extinció del més petit ideal de llibertat; tota la prempsa se hi conjurat contra nosaltres. Per això entenem que una de las tascas més profitosas és lo combat que anèm sostinen contra aqueix enemic que no per ésser despreciable deix de tindre molt de poder.

VOLEM SABERHO

Es hora ja de que sapiguem d'una manera clara y terminant si's catalans tenim lo dret de posar la bandera de la nostra pàtria allà ahont nos sembla convenient, sense exposarnos a que'n apliquin lo rigor d'una llei quina existència ignorém.

Es hora ja de que'l poder central parli clar en aquest assumptu, que digui si's castellans poden ostentar sense trabas son pendó morat, los catalans las quatre barras y las demés regions sa respectiva senyera; perquè a n'el punt que hem arribat no podem continuarhi tranquilament.

Diem això, perquè no fà molts dies, segons tenim entès, en la nostra platja vā prohibirse que's possés una bandera catalana, sense que anés acompañada d'una altra d'espanyola de majors dimensions, y encara'n's asseguran que, donant proves d'un espanyolisme espatarrant, se vā dir que's permetria qualsevol bandera extrangera; però no la catalana.

A tots los periòdichs nos dirigim, a n'ls diputats y als governants, a tots los que puguen y deguin ilustrarlos los hi pregùem que'n treguin d'aquest dubte, d'aquesta confusió en que'n posan los agents de l'autoritat, quin criteri és ben distint segons las localitats, puig mentres en uns punts la bandera catalana no és pecaminosa, en altres se proibea.

Com a espanyols tenim dret a saberho: si hi ha una llei que'n proíbeixi manifestar lo nostre amor al país ahont nasquerem, que'n digui y no'n mortifiqui; que la sàpiga tothom. Si la tal llei no hi és y se'n vol prohibir tal manifestació, que la fassin d'una vegada pera que s'apliquen fins a quin punt arriban las nostres llibertats.

També voldriem saber, y això'n ho diria aquell periòdich que l'any passat va disfrutar tant quan va

lograr l'empresonament d'aquellas cinc persones qual honradeza y dignitat està molt per sobre dels periodistes que mercadejan ab la pàtria, voldrià saber lo valor moral o patriòtic d'una bandera fins ahont arriba, segons lo punt abont estiguï posada; puig nosaltres no volèm creure que un drap, pel sol fet de portar uns color o un escut, sian los que's vulguin, representi a tot arreu l'honor d'una nació. Lo mateix *Liberal de Barcelona* s'escriuix no fà molt de què els carros d'escombraries portessin una bandera espanyola, y tenia rahó. No és que ho hagüem llegit nosaltres, perquè aquell periòdich no'l legí; ho sabèm per referencias.

Té la paraula, donchs, *El Liberal de Barcelona*, y si pot ésser lo seu redactor A. A. que tan gallardas mostras d'espanyolisme va donar, l'any passat.

(De *Lo Vendrellenc*.)

VIVA MADRIT!

En la sessió del Congrés del dia 15 de juliol, lo senyor Silvela contestant al senyor Ruiz Giménez afirmà que abans de tancarre las Corts presentaria un projecte de subvenció a Madrid perquè creu qu'es de jústicia otorgarli pels gastos a que l'obliga la capitalitat.

Lo diputat senyor Gustavo Ruiz, parlant per alusions, diu que a Madrid no hi ha hagut mai ni dolenta ni bona administració municipal perquè l'Ajuntament de Madrid s'ha anat despullant de las atribucions que als municipis concedeix la llei municipal que actualment las té totes a capades l'Alcalde.

Protesta, com és natural, lo senyor Aguilera, com a més aludit y'l debat degenera en disputa personal.

No diu lo telegrama si pera evitar a Madrid los gastos a que l'obliga la capitalitat ha resolt lo municipi demandar a las Corts lo trasllat de la capital del Regne a qualsevol altra ciutat que la vulga. Es de suposar que's administradors de l'hisenda municipal de Madrid, mirant pels interessos de sos administrats, així ho faràn.

No'l fà gràcia l'affirmació del senyor Gustavo Ruiz de que'l municipi de Madrid no vagi bé ni mal administrat.

No'l fà gràcia això de que l'Alcalde de R. O. hagi près al municipi totas las atribucions de que aquest se troba despullat?

No ho troben posat en rahó que las Corts votin una subvenció pera que l'Alcalde de R. O. de Madrid puga fer front ab desembràs dels gastos que a Madrid li reporta lo tenir la capitalitat?

Sembà que al saberho'l municipi de Sant Sebastià ha près l'acord de demanar al senyor Silvela una subvenció ab idèntic motiu per la temporada d'estiu. No està mal pensat.

No sabèm si aquest municipi vá ben o mal administrat, encara que ja's pot suposar, sapiguent que'l politichs de Madrid cada estiu hi van.

Gracias a Déu que'l podrà tapar la boca pera que may més pugan dirius allò de: *'Pides más que un catalán'*. Ara si que podràm refermar-nos nosaltres ab allò de aquests senyors de Madrid may estan farts.

Y que si's vota aquest projecte de llei (que's votarà) no será com la llei del 85 de condonació de tributs a las vinyas filoxeradas, que no hem pogut trobar encara cap Gobern que'n fassí cas. Aquesta llei ja podrà assegurar per endavant que's cumplirà.

Falset és capital de districte Falset, tampoc té ni bona ni dolenta administració municipal. A Falset, a excepció de la darrera vegada que'n en feren gràcia, sempre havia sigut nombrat l'Alcalde de R. O.

Creyèm, donchs, que's troba'l nostre municipi en lo cas de demanar

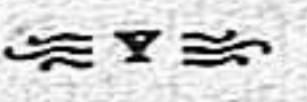
ORNAMENTS D'IGLESIA

DE LA
ANTIGUA FÁBRICA
de SEDERIOS Y TALLER
de BRODATS
DE
Fills de Miquel Gusi
BARCELONA

Artística para Salones
en Bronce

Bronzo-Or

Plata Santamaría

de la casa

J. y A. Santamaría
BARCELONA

J. CABALLÉ Y GOYENECHE

TARRAGONA

Teléfono, 42

Teléfono, 42

Plata Santamaría

de la casa

J. y A. Santamaría
BARCELONA

ORFEBRERÍA RELIGIOSA

també una subvenció per a atendre als gastos que li ocasiona això de la capitalitat.

Recomanem l'assumpte a la nostra Corporació municipal pera que de su seny nombre una comisió que pase a Madrid a visitar al Sr. Silvela y hacerle entrega de una razonada exposició, etc., etc.

Y a tot això no porta trassas d'acabar-se ni la paciencia de aquende ni la barra de allende.

Política hidràulica... política pedagògica... política regeneradora... política forestal... Sierra Morena. Sierra Morena. ¡Viva Madrid! Vivaaaa...

V. ESTRÉM.

Falset 20 Juliol de 1903.

A L'ALBULA

Recordarán nostres lectors que fa uns dos o tres anys lo president dels Jochs Florals de Barcelona, Excelentíssim Sr. Güell y Bacigalupi, eximi regionalista català, pronuncià un magistral discurs sobre la llengua rèthrica, discurs que fou per molts una completa sorpresa. Se referia a un país gairebé desconegut de la majoria de sos oyents: una regió amagada dins d'un recó dels enlairats Alps i pertanyent al Cantó dit dels Grisons, quinas fronteres tocan al Tyrol y a l'alta Italia. En aquelles encontrades de les més belles y salvatges de la Suissa montanyenca, tan estimada dels turistes aficionats a las pujadas perilloses, s'hi parla un llenguatge anomenat rèthich procedent en part del romànic (llatí casolà), y tan semblant a la nostra llengua catalana, que realment lo viatger partit de Catalunya que arriba a aquelles terras, després d'haver travessat tan diferents països y haver sentit tants idiomas estranys los uns als altres, se fá l'ilusió de que, per l'art de la bruxeria, algun esperit estrambòtic, y de tants personatges d'aquelles fantàsticas llegendes que tant abundan y's comptan en aquelles raconades quan las tristes y llargues nits d'hivern, li ha jugat alguna mala passada, y per medi d'algún filtré fabricat ab infusions endemoniadas d'herbas alpinas, misteriosas y floridas al cim de muntanyas mitj geladas que may ha pogut encara trepitjar cap planta humana, perduda la noció de si mateix, endormiscat, se desperta y al sentir enraonar se creu de cop y volta transportat altra vegada a casa seva o en alguna masia de la Vall de Andorra o d'alguna devallada de les muntanyes del Montseny.

Aquest trós del Cantó dels Grisons s'anomena l'Engadina: hi ha l'Alta y la Baixa. Presentava fins fa poch grans dificultats pels viatgers: colls altissims y gairebé sempre plens de neu s'havien de salvar ab caballerias o diligència, però sempre en malas condicions y tenint que atravesar las gorjas salvatges de l'Albula o per l'antiga via romana de Le Julier. Ara ja's camins de ferro van creuant aquell país en tots sentits, permetent aixis aprofitar l'estiu que allà és molt curtet, y fent que tot lo temps que's perdia en arribarhi se pugui esmascar en sortidas, escalaments, viatges, que fan la delicia dels turistes y omplen las buixacxs dels guies que en aquelles terras se comptan per centenars.

Pera solemnizar l'inauguració de una d'aquestas vies de ferro, s'han

celebrat en aquell país una munió de festas totes elles ab carácter puramente regionalista y sancionadas per la presencia del President de la República Suissa, del Corps legislatiu, del ministeri de la guerra prusiana, general Von der Gossler, y per infinit nombre de personatges suïssos als que sembla no espantan aquells desplaçaments regionalistes com dirían los diaris patriotes de per aquí. Y tant és així, que a Sarmaden, un cap de línia, lloc ahont han tingut lloc la majoria dels festeigs, las festas s'inauguren en las iglesias catòlicas y protestantes ab sermons dits ab la llengua del país, y'l Pastor Pünchner, en llenguatje rèthich y a l'aire lliure pronuncià'l sermó inaugural, essent escoltat ab gran atenció y agrado per tots los asistents sense que fins a la hora present se sapiga que'l tal Pastor hagi estat encausat per separatista o per qualsevolga altra ratió.

Rès té d'estrary que no hi hagi hagut protestas de cap mena; s'explica perfectament, transcribint una traducció del *Journal de Genève*, quin corresponsal en un article per cert molt ben escrit deya entre altres cosa-s lo següent:

«Los habitants de l'Engadina com los de l'Oberland grisó que parlen lo romànic propiament anomenat, tenen amor intensíssim a llur llengua que ha sigut festejada en tots los tòns a Sarmaden aquests dies; llengua que ningú somnia de robarloshi. Es lo que sà la forsa de la Suissa: lo poder conservar un al costat de l'altre y unir en perfecta harmonia pobles de rassas, de costums y de llenguas tan diferents...»

Quàntas y què tristes reflexions nos sugereix lo treball de l'articulista de un diari de tan universal reputació com *Le Journal de Genève*. Sembla que tinguèm a la vista un *Imparcial*, un *Heraldo*, un *Liberal*, etc. etc. La mateixa coliflor sinó que és broquil. Los comentaris tristíssims que's poden fer es inútil que'l seu senyalém; sonants, tan desconsoladors, que gairebé no cau la ploma de las mans al tractar de volgúlos apuntar.

Allà tot és volquer enlairar lo mèrit de cadascuna de las regions; totes elles han de rivalisar en tot; en tot tenen que procurar ésser las primeras, las mellors; la competencia en tots los ordres de la vida; la santa emulació a volquer atjar endavant primer que'l s'altres, fà que la nació va progressant en armonia perfecta sens sacudiments que tréncan, injusticias que desaniman, preferencias que indignan.

Aquí: disposicions que'l nostre cor rebutja. Reals ordres, lleys, fets que tots ells tendeixen a lo contrari de lo que canta ab tan bellas notas lo *Journal de Genève*.

Tornem a l'Engadina, al país dels Grisons, de las llibertats de veras, no las de boquilla com las nostras, y nos trobarem seguint a l'articulista suis ab un viatger, un dels asistents a las festas, que solitari y reconcentrat en si mateix anava caminant, fent via, mirant per arreu ab aire de intima satisfacció: la satisfacció de l'home de conciencia tranquila y satisfet de sus obras, d'ésser ciutadà suis y suis regionalista. Aquest personatge, a Suissa una eminència, qui nom per nosaltres res significa, se creuà ab lo director de la *Journal de Genève*, antich conegut seu. Entram en conversa li preguntà:

—Cóm anèm, esteu content?

—Si que ho estich, li respondé, puig veig ben bé que'l regionalisme no es mort. La diada d'avui ve de probarmo una vegada més; y segurament que si d'arreu havia de desapareixer, aquest cantó dels Grisons seria son últim refugi.

—Si, amich meu, lo regionalisme no porta perjudici a l'idea de solidaritat y d'avinença, y es prou fort y potent per no deixarse escapar per la presencia d'idees o persones forasteras; ni'l moviment cosmopolita que tot camí de ferro en si porta li farà mayaixar lo cap ni per res, perquè té sus arrels en las antigas tradicions històriques d'un poble sà y profondament agafat a sa terra.

Y nosaltres tancarem aquest modest treball, afeгинти de nostra cultura que aquell suis, aquell ciutadà eximi d'aquella terra lliure, en aquell moment no pensava que en lo món, a Europa, n'hi ha també d'altres de pobles que pensan com ell, y que aquell últim refugi que ell desitjava per lo cantó dels Grisons, per l'Engadina, nosaltres també'l desitjèm, lo volém per la nostra amada Catalunya, terra ahont també té arrels fondas, molt fondas, aquesta idea regionalista y la profonda convicció de que per governarnos no necessitem a ningú que de fòra vingui y de que com los suïssos podem aspirar a ésser un cantó dels Grisons, una petita Engadina ab los mateixos drets y devers que aquella té y observa ab tota escrupulositat.

La serenata al Sr. Batlle

Ja se sap; abans de comensar lo sara, ha d'haverhi la gran serenata devant mateix de la casa del senyor Batlle.

—Veyám, veyám, si's portaran tan bé com los de l'any passat los músics que tenim enguany! —Tothom se'n recorda d'aquell fiscorn que'l músich que'l tocava fins li feya dir paraules!.... No se'n ha sentit cap més: aquell instrument coneixia tant a son amo y l'amo tant a l'instrument que no'n podia ser d'altre sinó que de petits s'haguessin criat ple-gats!...

La gentada que s'enfeixina tot al voltant de l'orquestra! Ab l'interès que's discuteix la serenata, que ja comensa ab una pessa obligada de flauta, que a l'últim, cremada, s'imposa ab un reflet que fins las atxas de vent s'encantan y fan estar quiets als flamelots belluguis.

Los del poble, que són los que més lligan la rodona dels músics, guian l'un derrera l'altre ab lo cap én-laïre, mitj boca-badats, per veure aquell que sà de director y violi, portant lo compás ab lo peu potser per estalvi d'un jornal.

Aquestas orquestas, pobretas, sembla que no hi siguin y boy hi són massa. N'avansan molta de feina! Compostas de set o vuit individus, fan au, arau tú, després l'altre, y en acabat l'altre, y al pobre que li toca la tanda, sigui flauta, violí o fiscorn, escampa un miller de notes sense adonarsen. Veusquíls reflets de la flauta, aquells cargolaments, unas vegadas suaus com lo cant del rosinyol y altres vibrants, gisclaires y escandalosos que li diríau que plegués sinó que al poble s'enfadarian.

A l'últim s'acaba la pessa obligada de flauta, y uns quants petaments de mans coronan la feina de l'obligat músich y de l'obligat instrument. Vé'l ratet de descans, y si jo fós de l'Alcalde, manaría a l'agutiz que tragués una cadira pel músich y un'altra per la flauta, que no té altre consol que deixarse escorre la suor a sascadas.

Allavors entra la discussió. Aquell dia ningú parla del tròs, ni del temps o las cullitas: és festa major, y tenint la cassola plena, sembla que no hi ha d'haver altre tema per discorre que'l de la diada y la música que s'ha llo-gat.

Als festejadors impacients, que'l carrega tot això, Mare de Déu! Vés si podrian suprimir la ditiosa serenata, que ni la senten atrafegats ab las recalçades miradetas que mütuanament s'engegan! L'envelat, l'envelat, és tota la seva fatller!... Però, paciencia; que encara falta la tocada de compromís, la tocada de gracia, aquella que té de remoure l'opinió del públic y produueix de fà molts días la més gran espectació... perquè al tracte hi és una pessa obligada de fiscorn, de las més difícils... y que'l qui ha de tocarla per més que diguin d'altres anys no s'hi pot comparar ab aquest... si fins l'instrument és nou, fet exprés per un que hi entén en això dels fiscorns.

La fesomia y l'indumentaria del músich també son circunstancies gens despreciables als ulls del poble.

Lo d'enguany és més elegant y jove que'l de l'any passat... y porta bigoti y moscas... l'altre portava barbeta... y es mes alt, y'l barret de palla li escau forsa y a las noyas se las mira ab més descaro... potser és solter o casat de poch... Las observacions que cauen forman un ruixat, que desgraciat del músich si se n'arribés a fer càrrec: no li quedaria altre remey que plegar encarregant la seva part a qualsevol altre instrument.

A la fi comensa la pessa de concert. Ab una finor que encanta, vā pujant, pujant, molt poch a poquet, molt suau, molt piano, quan de sopte tres o quatre tocs forts, valents, aixuts com altres tantas piulas que revenen d'improvis, imposan un silenci absolut y totes las miradas s'endresan cap al punt espetarrant de l'acció.

Allò sembla que hagi volgut dir: ara, ara comensa la tronada, ara ho veurérem lo que es tocà, treballar de ferm y guanyarsel jornal! L'instrument va oferir notas de totes menas, fortes y depressa, empaïtantse l'una ab l'altra, y ja arribat l'esclat que té més sò de pedregada que d'instrument, aquella bojeria del diantre's fica valenta dintre del cervell, lo capgira y surt furiosa per l'altre orella, enredantse ab nous retocs vibrants y llampagdisos, que no sembla sino que siguin dos a fer la feina o'l fiscorn tingués dues llenguas per fer la propaganda y vendre la mercaderia depressa y barata.

No'l conseguirán pas, aquells dos infellos violins escanyats de llet!... Ja'l poden acompañar y apressar-se ja, que quan se'n adonarán, e'l serà qui sap ahont!

A mitja pessa es quan referma las variacions, y allò, en veritat, ja es lo deliri. Lo tocador perd lo fré; se posa y treu lo fiscorn dels llabis, instantàniament; mira al direct: r ab los ulls que li surten de las concas; porta'l compás ab lo cap y ab lo peu; tomba'l full... li cau la solfa... un baileli plega d'una revolada... però no hi fa res; que ell no l'ha perdut lo compás, ni ha *espícial*, y l'Art y'l pùblic ja se'n fan càrrec d'aquella tribulació... y per això passeja triomfant la mirada per sobre la multitut, content y satisfat com la noya que ha fet una *mesa-revuelta* de cromos, o'l noyer, de dotze anys que ja lleixe cantant, sense senyalar punts ni comas. A tothom se li acut exclamar que es bò! que es difícil! y ab tants com l'escoltan ningú, reflexionant diu que mècànic! Y acabada la serenata tots se'n van alegrós y satisfets ab lo cap plé de fiscorn que tomba y retomba per dins de disperser pesat que may acaba d'anàrsen.

JOSEPH VÁZQUEZ.

Comentaris

Sobre la crisi

Quan lo ministeri Silvela-Maura, estava més ferm que mai, quan los èxits oratoris d'en Maura havíen disciplinat com un sol home a la majoria... se despenja en Silvela ab la dimissió irrevocable d'ell y de tots los seus companys. Aquest fet inusit en la política espanyola, ha deixat mitj tontos als que no més miran las coses per la part exterior, quan les verdaderes causas s'han de buscar un xic més fondas.

Desde'l pacto del *Pardo*, més quel torn de dos partits, teniam lo torn de dos homes: Cánovas y Sagasta. Morts aquests dos y desacreditat lo sistema de baixar l'un pera pujar l'altre, s'ha fet bastant difícil en aquests darrera anys l'estabilitat dels ministeris. Així havèm tingut d'aguantar eleccions legislatives cada dos anys y a complir la satisfacció del respectiu govern, fins que l'esclat republicà hs fet girar la truita.

No'n convé celebrar eleccions tan sovint, digueren los directors de la política espanyola, perquè ns expòs a perills d'importància. Medi de evitar-ho? Donchs no vincular la responsabilitat ministerial en un sol home; fèmho com succeeix a França ahont cambian los presidents de Consell ab la mateixa facilitat que cambian a'un ministre qualsevol.

Pera nosaltres tot això de l'esquadra són romans que no serveixen més que pera justificar una resolució ja presa molt abans. L'objectiu de la actual crisi no es altra que donar més llarga vida a las actuals Corts, pera veure si allargan fins als cinc anys, temps suficient pera appetar los resorts de govern y també pera apreciar si en la bullida republicana hi ha més de fictici que de real.

Tindrèm donchs ministeri Villa-verde per portar endavant los projectes econòmics que han de aprovar encara més las butxacxs del poble contribuent y quan això estigué llest, y en Villa-verde bastant que-

brantat de lluita, tornarà en Silvela y encara quedará en Maura per un altre apuro.

Aparentement la crisi actual no té molta perquè significa una nova orientació en la política espanyola, que no'n curarà de res, és veritat, perquè al cap de vall es qüestió de persones y de sistema; però que tant se poden embolicar las coses que resulti lo que's tracta de demostrar.

Sempre egoistas

Per tot Espanya circula la nova de que s'estan inaugurant grups escolars a Madrid y tots los periòdics se destíen en elogis del dineral que a tal objecte destinan los prohoms de la política. Aquesta notícia no podia sorpresa en un país ahont hi ha mestres que cobran divuit céntims diaris; ahont las escoles soLEN instalar-se en casas abandonadas per inhabitables, y ahont, a pesar d'això, lo ministre d'Instrucció pública és l'ún que introduceix economies en lo més grat presuopost de son departament... és dir, economies per tot Espanya menys per Madrid; puig per los felicis habitants de la villa del oso may li mancan diners pera lo que convinga.

Ara sembla que's comensan a donar compte de que l'ensenyansa no pot ser bona si's mestres no comptan en bon local y material a propósito; els ja saben que són condicions aquestas que no las reuneix cap escola pública d'Espanya, però com la caritat ben ordenada camensa per un mateix, fan escoles a Madrid, y's pobles que fà anys tenen demandada una petita subvenció per a s'contentin ab saber los palaus que per escoles ara aixecan a la Cort.

Los provincians no som mereixedors de que l'Estat nos fomenti l'instrucció pública.

Si'n volèm nos l'hem de pagar. Mal és que també hem de pagar la seva!

Ví ranci ferruginós natural,

de las Montanyas de Poblet (Espluga de Francolí), elaborat pel culliter JOAN CIVIT Y ROSELL, individuu de la Societat Científica Europea de Bruselas.

MEDALLA D'OR DE PRIMERA CLASSE

La fama d'aquest ví se va extenent rápidament per tota Espanya y per l'extranger. Cada dia aumenta son consum.
De venda en aquesta ciutat en los establiments, **Sans Germans**, Baixada de Misericordia.—**Joseph Riola**, Rambla de St. Joan.—**Gabriel Massip**, Carrer Real

Representant: D. JOSEPH ANTONI JOVÉ.

instancia de referencia de conformidad con lo informa lo por el Consejo de Estado en pleno que estimó que no podían concederse á una población privilegios ó ventajas de que no gozan otras más modestas.

Considerando que el art. 58 del Reglamento orgánico de la Administración central de la Hacienda pública dispone que toda reclamación que sea en el fondo reproducción de otra desestimada anteriormente será desechada con un Visto por el jefe á quien corresponda el acuerdo y archivada con el expediente de su referencia.

Considerando en cuanto á lo relativo al cupo de consumos que el número de habitantes de la población de hecho que arroja el Censo de 1900, ha de ser el punto de partida para señalamiento del tipo del gravamen individual de la escala que establece el Reglamento; y sujetándose á una cantidad invariable la que ha de fijarse á cada habitante por sal y alcoholes, claro está que no puede accederse en forma alguna á lo solicitado por el Ayuntamiento reclamante.

Considerando que examinada la petición en otro aspecto tampoco puede ser atendida, pues basta fijarse en el sólo detalle de que Tarragona tiene un cupo que por ser voluntario puede aceptar ó no, y al hacerlo primero en 1900, y al celebrar subastas para el arrendamiento del impuesto por tres años y medio, con postores que le ofrecieron y dieron mayor cantidad que la representada por el cupo y recárgos autorizado, cae por su base el único argumento en que se funda la aludida reclamación con sólo significar que además de aquél beneficio disfruta el representado por los gastos de administración del impuesto.

Y considerando que aún en el caso hipotético de fijar el cupo que pretende no se podría nunca modificar la tarifa de aleudo de las especies gravadas con el impuesto, pues teniendo Tarragona 23.423 habitantes en su población de hecho, necesariamente tendrán aquellos que adeudan por la 4ª base de la tarifa; y como consecuencia lógica el vecindario no obtendría beneficio alguno, ni tocara los resultados del cupo reducido; S. M. el Rey (q. D. g.) de conformidad con lo propuesto por esa Dirección general se ha servido desestimar las dos pretensiones del Ayuntamiento de Tarragona ó sean la relativa á la alteración de la base para exigir la contribución industrial y la que se refiere al señalamiento de un nuevo cupo de consumos de pesetas doscientas mil.

De real orden digo á V. S. para su conocimiento y efectos consiguientes. Lo que traslado á V. S. para los mismos fines.

Lo que traslado á V. S. para su conocimiento y efectos, debiendo acusarme recibo de la presente. Dios guarde á V. S. muchos años. Tarragona 6 Julio de 1903.

Sants de la setmana

Diumenge, 26 de Juliol.—(Abans 7) Santa Agnès mare de Ntra. Sra.—Dilluns, 27.—St. Pantaleó mr. y sants Julià i Semproniana mrs. (patronos de la ciutat de Mataró).—Dimarts, 28.—Sants. Nassari, Celso y Victor mrs. y Ignaci p.—Dimecres, 29.—Sants. Marta vg. y Beatris vg. y mr. y st. Félix II p.—Dijous, 30.—Sants. Abdó y Senén mrs. y st. Donatila vg. y mr.—Divendres, 31.—St. Ignasi de Loyola fr. de la Compañía de Jesús.—Dissapte, 1 d'Agost.—St. Pere Ad-vincula, Sants. Fé, Esparanza y Caritat vgs.

Quaranta horas: continúan a l'Iglesia de St. Domingo y dimarts comienzan a l'Iglesia de Sta. Clara.

NOVAS

La gravetat de la malaltia que veia patint S. S. Lleó XIII s'accentua lo diumenge, acabant dilluns ab la vila de l'ilustre malalt. Ha sigut sincerament sentida en

nossa ciutat la mort del cap de l'Església y en totes las classes socials se ben significà la pena que produí la mort d'un Pontífex que havia dedicat tota la vida a buscar y consolidar la pau y germanor de l'humanitat.

Dimarts totes las iglesias de la capital tocaron a morts; lo mateix succeí lo dijous y ahir, en què'l dol se feu manifest ab la gentada que assistí, junt ab totes las autoritats, als funerals celebrats per orde de l'excellèntissim Sr. Arquebisbe en nostra Catedral Bassílica.

Lo temple havia sigut adornat ab gran severitat y riquesa, com corresponia a la grandiositat de l'acte que's celebra.

Sols una nota discordant hi hagué en aquestes contínuas mostres de pésam que ha donat nostre poble y fou aquèsta la de no sorprender lo concert que la música militar dona dimars en la Rambla de St. Joan.

Hém sentit criticar molt que aquell dia toqués la música y per cert que no's hi falta rahó ab que tal passés, puig si a Madrid y altres punts se sospègueren los espectacles públics sembla lo natural que aquí no hagués tocat la música al passeig.

Nostre estimat amich lo distingit tarragoní D. Miquel González y Sugranyes, acaba de publicar una important obra titulada «Mendicidad y Beneficencia en Barcelona», ahont s'hi revela lo talent de son autor y sos nobilissims sentiments.

Aquí ahont están tan descuidats semblants estudis, l'obra del senyor González resulta doblement notable y digna de tota mena de llaòns. Ab molt bon criteri s'estudia lo problema de la beneficencia en totes sus manifestacions, donantse al mateix temps a coneixé, degudament comentada, la legislació de Catalunya sobre tant important qüestió, lo que fa més interessant lo llibre del senyor González.

Al final de l'obra y per vía de conclusions s'hi llegeix un notabilissim capítol, ahont són ilustrat autor desenrotlla son pensament sobre la mendicitat, senyalant sus causas, sos efectes y mèdis pera prevenirla y extinguirla, fent consideracions sobre lo que, a son judici, deuria ferse a Barcelona, pera reduir los terribles efectes de la miseria, proporcionant tota mena de recursos als pobres.

Lo llibre de nostre distingit compatrici deuria ésser llegit y estudiad per tothom y molt principalment per las entitats encarregades per la llei de socorrer als necessitats. En dita obra tots trobarán datos preciosos y interessants, exemples que imitar y criteri que seguir en la resolució dels diferents conflictes sobre beneficencia, fills la major part de las vegadas, de la desorganisió de tant important ram de l'administració pública, mes que de la falta de recursos ab que molts excusen lo cumpliment de tant sagrat dever social.

Al recomanar als nostres llegidors l'obra del senyor González, enviém a tant estimat amich, nostra felicitació per son interessant treball, per tants concepcions dignes d'estudi.

Ahir ya arribarà a las nostres mans un «Carnet de Sellos-Primas emitido por la sociedad de Sellos Comerciales», que ofereix al públic bonitos y útiles regalos, per medi d'una combinació ab diferents establiments industrials d'aquesta ciutat.

No hem estudiad aquest assumpt, per la senzilla rahó de que no'l coneixíam; però com sia, que, segons se'n ha dit, ahir mateix dona lloc a disgustos y discussions, prometèm ocuparnos en lo pròxim número ab la deguda atenció.

Entre tant, no serà per demés que públich y industrials se posin en guarda, no fos que la qüestió actual dels Sellos, resultés una segona «Unió Ibèrica».

Hem tingut lo gust de veure un hermos quadro representant a Sant Vicenç, que nostre bon amich lo conegut artista D. Joseph Folch ha pintat y regalat a la Casa Provincial de Beneficencia.

L'esmentat quadro és una verda-

dera obra d'art en la que'l Sr. Folch sols fa que confirmar lo concepte meritissim en que tots lo tenim com a pintor.

Nosaltres lo felicitèm de tot cor no sols per l'acabada manera com ha portat a cap la pintura, sinó encara més per son noble procedir a l'ofrirlo com a regalo a la Casa Provincial de Beneficencia.

De la comissió organizadora de las festas del Vendrell hem rebut un artístic quadern programa de las mateixas, editat en l'acreditada imprempta dels Srs. Ramón Germans de dita vila.

Es un treball sumament artístich l'esmentat quadern, que tira 70 plāns y compré bon número de gravats y una gran colecció de bonichs anuncis.

Las festas que són molt complertes y interessants, tindrán lloc los días 25, 26, 27 y 28 de l'actual mes y no las detallèm per quan han sigut també anunciatas ab profissió en bonichs cartells redactats, aixís com lo quadern de que fein menció, en nostra hermosa parla.

Agraim a la comissió l'envio.

Camisas y corbatas alta novedad. Camiseria de Pau Brú, Comte de Rius, 20.

Agraim al Sr. Alcalde las disposicions donadas pera evitar los abusos que's venian cometent en la platja d'Is Cossis y denunciarem en nostre últim número.

Per cert que hi ha qui sembla estar disposat a lograr que tan encertadas disposicions siguin lletra morta, sinò burlantlas directament, fent lo possible pera que no's compleixin. Sense perjudici d'insistir, dochs, en aquest punt, hém lo recomanar a la primera autoritat local la major vigilancia a fi de que sus encertadas ordres donguin lo fruit que tots de sitjém.

En lo Centre Català d'aquesta ciutat regna una animació extraordinaria pera'l magnifici ball del ram que avui, diada de Sant Jaume, tindrà lloc a las deu de la nit.

Sé sortejerá entre els concurrents un preciós ram de flors artificials confeccionat a «La París», haventse encarregat a l'intelligent jardiner D. Pau Claravalls una munició de rams de flors naturals que's vendràn als joves ballaïors. Per aquest ball s'ha contractat a una aplaudida orquestra.

Dat lo atractívola que resulta la festa, no es aventurat assegurar un èxit grandioso.

Sembla que molt aviat la Companyia de ferrocarrils de Madrid-Tarragona-Alacant portará a la pràctica son projecte d'establir trens ràpids, freqüents y econòmics entre Barcelona y Tarragona.

Veurem com se plantejará la cosa, que si's fa bé y ab esperit ampli creyèm que pot ésser beneficis per nostra ciutat.

Convalecencias.—Ovi Leclina Glop.

Nostre estimat confrare La Cruz dedicà son número del dimecres a S. S. Lleó XIII, publicant en la primera plana una bonica y artística orla feta expressament pera l'esme...tat diari, ab las insignias del papat.

Llàstima que tan bonich número quedés en part deslluit per lo poch afornuat comensament de l'article editorial. Aquell Por fin se ha extinguido... referintse al Papa y en un diari catòlic, fou considerat alguna cosa aixís com a poch respectuós, per més que sels té explicació y explicació facil al considerar la rapides ab que molts vegades s'escriuen los treballs periodístichs.

Les calorés apretan de bò de bò, lo que fa que's establiments de banyos se vegin sumament concorreguts.

Són també moltes las famílies que han sortit pera'l punts de residència d'estiu, notantse certa falta d'animaçió en los passeigs.

Preguem a qui correspongi se donguin las ordres corresponents pera que siga arreglat lo pis del zig-zag que desde'l carrer de Pons Icart condueix a l'estació de Barcelona.

Tal com està, més que un carrer sembla un barranc, sufrint fortes incomoditats los nombrosos viatgers que en carroaje tenen que transitar per allí.

Orfebrería religiosa y ornamentos de Iglesia. J. CABALLÉ GOYENECHE.

Pera que's vegi l'atenció que en altres poblacions se presta a l'hygiene, aquí tant descuidada, transcribím a continuació las disposicions donadas per l'Alcaldia de Barcelona a fi d'evitar lo contagí de malaltias infecciosas per medi de robes usadas.

Diuen aixís:

«Desitant que's compleixi ab tot rigor lo servei de desinfecció de robes usadas, establet en aquesta ciutat, pera evitar que ab ditas robes se desenrotilli'l contagí de malaltias infecciosas, especialment la tuberculosis, que tantas víctimas causa, y ténent en compte lo preceptuat en la legislació vigent y en las Ordenances municipals d'aquesta ciutat, l'Alcalde ha resolt dictar las següents disposicions:

1.ª Queda proibida la venda de robes usadas de qualsevol classe que sian, que no hajen sigut degudament esterilizadas per medi de procediments eficassos, sens lesionar lo valor d'aquellas.

2.ª Las robes usadas, esterilizadas, portaran un sagell o marxamo que accrediti l'operació.

3.ª Los procediments desinfectants per robes consistirán en l'acció del calor humit, gasos, dissolucions, esterilizadors, etz., etz., segóns las circumstancies y objectes, a judici de la direcció d'Hygiene urbana, encarregada d'aquest servei.

4.ª Las robes usadas, esterilizadas, portarán un sagell o marxamo que credenti l'operació.

5.ª Aquests serveys higiènichs són completament gratuïts.

Neurastenia.—Neurosteogeno Sugranyes.

La suscripció oberta pera sufragar los gastos de las festas y lápida monumental dedicada al gran bisbe català l'Excm. y Ilm. Dr. D. Joseph Caixa y Estradé puja a la suma de 2.750 pessetas.

En dita suscripció hi figuran principes de l'Iglésia y de sanch real, no-

bles de Catalunya sens mancarhi humils treballadors; las llistas de suscripció continúan obertas a Villosel a casa de l'Ajuntament y a Barcelona a l'Administració de la Revista popular y a casa de D. Gayet Pareja, Riera de Sant Joan, n.º 10, 1.ª Barcelona. Aviat se farán públicas las llistas de suscripció.

Cansat de probar específichs sense cap resultat, l'únich que m'ha fet surtit espesíssim cabell a la calva més gran que'l meu cap tenia, és lo vegetal «Azgar» del perruquer CASALS.

TIP. DE FRANCESCH SUGRANES, COMTE DE RIUS, 9

Ibarra y C. de Sevilla

Línia regular de grans vapors

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Sevilla, Cádiz, Huelva, Vigo, Marín, Villagarcía, Carril, Corunya, Ferrol, Rivadeo, Gijón, Santander, Bilbao, Pasajes, San Sebastián, Bayonne, Bordeaux, Nantes, Dun-Kerque, Havre y Paris.

Sorirà d'aquest port lo dia 30 de Juliol, lo vapor Cabo Peñas, son capitá D. Francesch Guerrica, admètent càrrega y passatgers per a's citats ports.

Lo despatxa son consignatari D. Marián Peres.

Companyia Valenciana de Navegació

Línia regular de grans y ràpids vapors

ENTRE

Espanya, França e Italia

Vapors de la Companyia

Sagunto, Alcira, Játiva, Grau, Cabanil y Denia

Sortidas fixes y setmanals del port de Tarragona, directament pera Marsella y Génova los dimars de cada setmana escala la quinzenal a Liorna.

Pera Valencia, Alacant, Almeria, Málaga, Algeciras, Cádiz y Huelva los dijous de cada setmana.

Viages extraordinaris a Marsella y Niza.

S'admet passatge y càrrega á nolis reduits.

S'admet càrrega ab nolis seguit y coneixement directe pera New-York, Nàpols, Baril, Siracusa, Messina, Catania, Palermo, Cagliari, Venècia, Malta, Triest, Fiume, Odessa, Braila, Galata, Alexandria, Port-Said, Suez, Aden, Bombay, Singapòr, Hong-Kong, ab trasbordo a Génova.

Agent: D. Román Musolas

Carrer d'Apodaca, 33.—TARRAGONA. Teléfono, núm. 34

SVENSKA LLOYD

LÍNEA DE VAPORES DE LLOYD SUECH DE GOTHEMBURG

SIRVEZ BI-MENSUAL ENTRE TARRAGONA Y LOS PORTS ESCANDINAVI

Xarop de hipofosfats CLIMENT

La lleigitima marca "SALUD"

Srs. Climent y C.^a-Tortosa.—Molt Srs. meus: Lo Nen X. de tres anys, sofria desde més d'un any d'una escròfula crònica. Cansat d'usar sens cap resultat quantas Emulsions y reconstituyents se precontinen.—**Dr. Siloniz**, Catedràtic de Barcelona.

Srs. Climent y C.^a-Tortosa.—Molt senyors meus: Puch assegurarlos qu'en tots los cassos d'Asthenia presentats a la meva clínica á causa d'affeccions genitales provinentes de la falta de fixesa de las viscera abdominals (Enteròptosis) lo **Xarop Climent marca SALUD** m'ha donat inmillorables resultats.—**Dr. Gibert**, Especialista en parts y malalties de la dona.

Exigeixis lo llegitim **Xarop Climent SALUD**, únic aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s'en expén altre del mateix nom.

BANYS
—DE—
RIBAS

ESTABLIMENT MONTAGUT

Balneari de primer ordre

Obert desde 1.er de Juliol a 15 de Setembre

Aigües bicarbonatadas, varietat sulfatadas atemperades.

De molt bons resultats en les malalties del ventrell, budells, òrguens biliars, melsa, òrguens oriñadors y demés abdominals. Clima sumament agradable a l'istiu y tònic excitant. 810 metres demunt lo nivell del mar. Servay de fonda de 1.er y 2.da classe y Restaurant. Preus econòmichs. Pera informes y prospectes, Unió, 23, botiga. Barcelona o al-mateix Establiment.

DIRECCIÓN TELEGRÁFICA: BAÑOS-RIBAS

Horas de classe.—PINTURA.—Classe pera noys: De set á dos qu ar de nou del matí.

Classe pera senyoretas.—De dos quarts de dues á las tres de la tarde.

DIBUIX.—Pera senyoretas: A la mateixa hora de la classe de pintura.

Pera noys: De set á dos quarts de nou del vespre.

GABINET Y CLÍNICA DENTAL

DE

A. PONS ICART

SAN AGUSTI, NÚM. 21, PIS SEGÓN, TARRAGONA

Tractament especial de las malalties de las dents y genives.

Extracció de denis, caxals y arrels sense dolor.

Especialitat en emplastes, emploamenduras y orificacions.

Perfeccionament en la construcció de pessas y dentaduras de totas classes.

MAQUINARIA

agrícola, industrial y vinícola

Compleit assortit en ferreteria

MARCELÍ VICENS

APODACA, 27, TARRAGONA

Unich representant en aquesta província de l'important casa de Barcelona, Srs. Ignaci Sanpere y C.^a, constructors d'aradas y bogits pera ondas llaurades y demés màquines agrícoles.

Lo Camp de Tarragona

SETMANARI CATALANISTA

6 Redacció y Administració: Mendez Núñez, 6

Tarragona, trimestre..... 1 pesseta
Fora..... 1 »
extranger..... 2 »
Número d'avuy..... 10 cénts

Anuncis a preus redunits

EMULSIÓ NADAL

Única que conté'l 80 per 100 d'oli pur de fetge de bacallá

Aprobada y recomenada per las Academias de Metges y Apotecaris

LA MELLOR:

LA MÉS AGRADABLE

Aygua naf SERRA

FORN

N'hi ha un pera llogar en un carre cèntrich.

Informarán en l'administració de LO CAMP.

La Joya del Centre
Establiment de begudas

DE
JOSEPH RIOLA

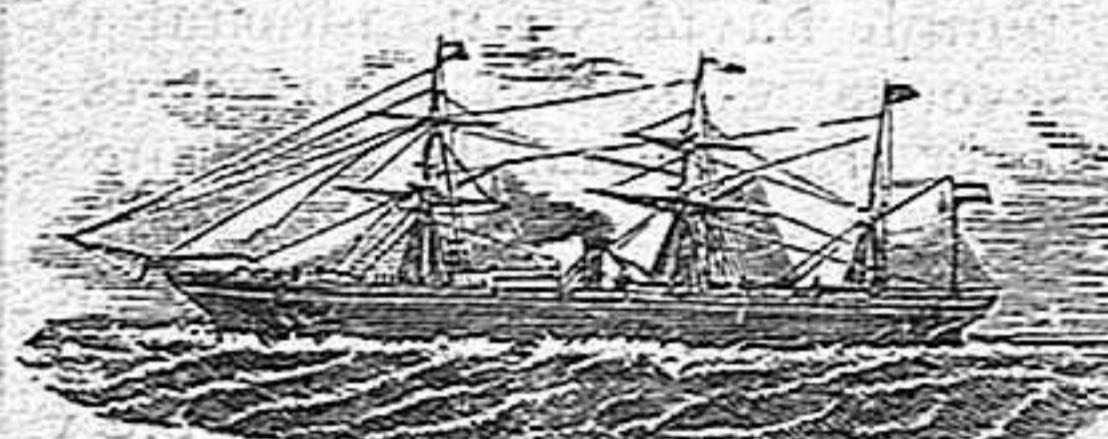
Tarragona.—22, RAMBLA DE SANT JOAN, 22.—Tarragona

Cervesa fresca **Moritz**, rebuda diariamente de la fàbrica.

Horxatas y xarops fins, nectars y demés begudas del temps.

Dipòsit de gel.—Vins y licors de las més acreditadas marcas á preus econòmichs

SE SERVEIX A DOMICILI

Serveys de la Companyia Trasatlàntica

Línia de Cuba y Méxic.—Lo dia 16 de Juliol sortirà de Bilbao, lo 19 de Santander y lo 20 de Coruña, lo vapor **Ciudad de Cádiz**, directament pera Habana y Veracruz. Ad net passatje y carrega pera Costafirme y Pacífich ab trasbord a Habana al vapor de la Línia de Venezuela-Colombia. Combinacions pera'l litoral de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Línia de Nova-York, Cuba y Méxic.—Lo dia 26 de Juliol sortirà de Barcelona, lo 28 de Málaga y lo 30 de Cádiz lo vapor **León XIII**, directament pera Nova-York, Habana y Veracruz. Combinacions pera distints punts dels Estats Units, litoral de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Línia de Venezuela-Colombia.—Lo dia 11 de Juliol sortirà de Barcelona, lo 13 de Málaga y lo 15 de Cádiz, lo vapor **Manuel Calvo**, directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de La Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, Sabanilla, Curaçac, Puerto Cabello y La Guaya, admeten passatje y carrega pera Veracruz ab trasbord a Habana. Combinacions pera'l ferro-carril de Panamá ab las companyes de navegació del Pacífich, pera quals ports admít pera'l passatje y carrega ab bitllets y coneixements directes. Combinació pera'l litoral de Cuba y Puerto Rico. Sadmet passatje pera Puerto Plata ab trasbord a Puerto Rico y pera Santo Domingo y San Pedro de Macoris, ab trasbord a Habana. També carrega pera Maracaibo, Coro, Carupano, Trinitat, Guanta y Cumana ab trasbord a Curaçao.

Línia de Filipinas.—Lo dia 18 de Juliol sortirà de Barcelona, habent fet las escalas intermitjas lo vapor **Isla de Luzón**, directament pera Port-Said, Suez, Colomó, Singapore y Manila, servint per trasbord los ports de la costa Oriental d'Africa, de la India, Java, Sumatra, China, Japó y Australia.

Línia de Buenos Aires.—Lo dia 2 Agost sortirà de Barcelona, lo 5 de Málaga y lo 7 de Cádiz, lo vapor **P. de Satrustegui**, directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

Línia de Canaries.—Lo dia 17 de Juliol sortirà de Barcelona lo 18 de Valencia, lo 19 d'Alacant y lo 22 de Cádiz, lo vapor **M. L. Villaverde**, directament pera Casablanca, Mazagán, Las Palmás, Santa Cruz de la Palma y Santa Cruz de Tenerife, retornant a Barcelona per Cádiz, Alacant y Valencia.

Línia de Fernando Póo.—Lo dia 25 de Juliol sortirà de Barcelona y el 30 de Cádiz, lo vapor **San Francisco**, pera Fernando Póo, ab escalas en Casablanca, Mazagán y altres ports de la Costa occidental d'Africa y Golf de Guinea.

Línia de Tanger.—Sortidas de Cádiz: dilluns, dimecres y divendres.

Sortidas de Tanger: dimarts, dijous y dissabtes.

Pera més informes dirigir-se á son agent **D. Emili Borrás**

Elixir á la Ingluvina GIOL

Es lo millor remey pera la prompte y segura curació de totes las malalties del

VENTRELL

per cròniques que sian, regularisant son funcionament y reforsant los debilitats. De venta en totes las Farmacías y en casa són autor, **Passeig de Gracia, 4, Barcelona.**

Farmacia Plana

al costat de la antiga

CASA FIGUERAS

REAL, 6.—Tarragona

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Compleit assortit de medicina pera curacions antiescàs.—Especialitats nacionals y extrangeras.

Aguas minero-medicinales

TARRAGONA

Drogueria Plana

Antiga casa Figueiras

Real 6, cantonada Rebollo

En aquesta casa trobarà l'industria, la agricultura y las arts, un compleit surtit de drogas, sulfat y primeras matèries pera aholes ab riquesas garantides y d'importació directa.

PREUS LIMITATS VERITAT

Sofre FLORESTILLA de la millor marca

TARRAGONA

Acadèmia Duarte

Carrer de la Palma, 2.—Tarragona

Se donan conferencies de tots los cursos de las Facultats de Dr. i Ciencias socials y Filosofia y Letras, comprenden en aquesta darrera les seccions correspondents a las tres llicenciaturas.

Lo curs, com en anys anteriors, començarà l'dia 1.er d'Octubre, com així ho disposa l'art. 3.er del Reglament.

S'admeten alumnes interns y externs.

L'Acadèmia compta ab suficient nombre de professors titulars pera cada secció.

Pera informes al Director **D. Francesc Duarte**, advocat, beneficiat de la S. I. Metropolitana.

CERVEZA

de primera calitat, se serveix á preus reduuits en l'acreditat establiment

LA BATERIA

Rambla St. Joan, núm. 39

Gran assortit de vins y licors de totes classes, marcas de primera y preus econòmichs.

S'arrendarà o vendrà l'edifici núm. 16 del carrer de la Pau y número 15 de la del General Contreras, ab pago al comptat o plassos. En dit edifici hi ha cups de bastante cabuda y dos pouys ab aigua abundant reunint dit local condicions per poderhi instalar cualesvol industria.

Pera tractar dirigir-se al mateix interessat, qu'avuy en dia l'ocupa, o bé a don Joseph M.ª Pagès, Enginyer a Reus.

Lo Dr. J. Jordán

DENTISTA

Té l'honor d'ofrir á sos nombrosos clients y al públic en general, lo **Gabinet Odontològic** que ab los millors avansos de la **Odontologia** moderna ha establert á

Barcelona, Passeig de Gracia, 4, 1.er (cantonada al carrer de Caspe, junt als teatres Tívoli y Novetats) y fentlos altius mateix avinent que opera tots los dilluns á REUS en sa antiga clínica

Plaça de Prim, núm. 3, i l'interpis de las 9 del matí á las 5 de la tarda.

Aquesta triple aguja de flors de taronger, de perfumada y deliciosa aroma està elaborada ab la flor tendre, fresca y escullida del taronger agre y's vend en botellas de 1/4 de litre al preu d'una pesseta. A engràs importants descomptes. Farmacia y laboratori de A. Serra.-Reus. A la menuda: Farmacia del Centro.-Tarragona.-Demanar **AYGUA NAFA SERRA**